

Sammanfattning

Interimistiskt beslut om upphörande av anställning. – I mål om bl.a. ogiltigförklaring av uppsägning invänder arbetsgivarsidan att ogiltighetstalan förlorats på grund av preskription. Vid bedömningen av preskriptionsfrågan uppkommer bevisfrågor vad avser tidpunkten för den centrala tvisteförhandlingens avslutande. Talan har väckts i tid endast för det fall domstolen kan godta förbundets uppfattning att förhandlingen ajournerats. Domstolen finner att utredningen på målets nuvarande stadium är sådan att det får anses mer eller mindre klart att talan är preskriberad. Yrkandet om interimistiskt förordnande har därför bifallits.

ARBETSDOMSTOLENBESLUT
2005-06-10
StockholmBeslut nr 65/05
Mål nr A 84/05**KÄRANDE**

Industrifacket, Box 1114, 111 81 STOCKHOLM
Ombud: förbundsjuristen Annett Olofsson, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 STOCKHOLM

SVARANDE

1. Industri- och KemiGruppen, Box 1721, 111 87 STOCKHOLM
2. Trioplast AB, 556080-1630, Box 143, 333 23 SMÅLANDSSTENAR
Ombud för båda: chefsjuristen Lars Sydolf, Industri- och KemiGruppen,
Box 1721, 111 87 STOCKHOLM

SAKEN

Ogiltigförklaring av uppsägning m.m.; nu fråga om interimistiskt beslut

Mellan Industrifacket (förbundet) och Industri- och KemiGruppen gäller kollektivavtal. Trioplast AB (bolaget) är genom medlemskap i Industri- och KemiGruppen bundet av kollektivavtalet.

M.E. är medlem i förbundet. Hon blev den 3 december 2004 uppsagd av personliga skäl från sin anställning hos bolaget.

Sedan förbundet väckt talan mot arbetsgivarparterna och yrkat bl.a. att Arbetsdomstolen skall ogiltigförklara uppsägningen har bolaget, som bestritt förbundets talan, yrkat att Arbetsdomstolen interimistiskt skall förordna att M.E:s anställning skall upphöra vid den tidpunkt som domstolen bestämmer. Förbundet har bestritt bolagets yrkande om interimistiskt förordnande.

Arbetsdomstolen har prövat frågan om interimistiskt förordnande efter föredragning.

Arbetsgivarparterna

Som grund för yrkandet om interimistiskt förordnande görs i första hand gällande att förbundets yrkande om ogiltigförklaring är preskriberat enligt 40 och 42 §§ anställningsskyddslagen och i andra hand att bolaget haft saklig grund för uppsägningen.

Central förhandling i anledning av uppsägningen av M.E. hölls den 28 februari 2005. Av det justerade protokollet från den centrala förhandlingen framgår att förhandlingen avslutades samma dag. Därefter har ett ”rehabmöte” hållits den 6 april 2005. Det framgår visserligen av protokollet från den centrala förhandlingen att arbetsgivarparterna under förhandlingen

accepterade att ”rehab-mötet” skulle hållas, men detta innebar inte att den centrala förhandlingen ajournerades i den delen.

I vart fall har det förelegat saklig grund för uppsägningen av M.E., eftersom hennes arbetsförmåga är så nedsatt att bolaget inte har något arbete att erbjuda henne.

M.E. har efter uppsägningen gjort gällande att hon skulle ha kunnat utföra arbete i ”kontrollen” eller i receptionen. Det finns dock inte några lediga arbeten vare sig i ”kontrollen” eller i receptionen. M.E. saknar dessutom tillräckliga kvalifikationer för dessa arbeten.

Förbundet

Det är varken uppenbart att talan om ogiltigförklaring är preskriberad eller att M.E:s arbetsförmåga är så nedsatt att bolaget inte har något arbete att erbjuda henne.

Vid den centrala tvisteförhandlingen som hölls den 28 februari 2005 behandlades två tvister, dels uppsägningen av M.E., dels 2004 års lönerevision. Industrifacket företrädde av I.Ö.K. och Industri- och Kemigruppen av A.H. På begäran av A.H. enades parterna vid förhandlingen om att det skulle hållas ett ”rehab-möte”, varför förhandlingen ajournerades såvitt avsåg uppsägningsfrågan. Den centrala förhandlingen avslutades alltså den 28 februari 2005 endast i fråga om tvisten avseende 2004 års lönerevision. Därefter kom parterna överens om att de den 13 april 2005 skulle fortsätta förhandlingen avseende uppsägningsfrågan. Ett ”rehab-möte” hölls den 6 april 2005. Den 11 april 2005 skickade I.Ö.K. ett e-mail till A.H. av vilket framgår att bolaget framfört ett bud till klubbordföranden L.E., som denne skulle svara på senast den 8 april 2005. Parterna diskuterade alltså vid den tidpunkten fortfarande en lösning av tvisten. A.H. ställde in den ajournerade förhandlingen vid ett telefonsamtal med I.Ö.K. den 12 april 2005. Det är först genom detta telefonsamtal som det stått klart att det inte skulle bli någon fortsättning på den centrala förhandlingen. Den centrala tvisteförhandlingen avseende uppsägningen av M.E. avslutades alltså den 12 april 2005.

Enligt förbundet kan M.E. utföra arbete som husmor i Norra fabriken, arbeta i receptionen och i ”kontrollen”. När det gäller arbetet i receptionen kommer det att finnas vakanser på grund av föräldraledigheter. M.E. har vidare sådana språkkunskaper som bolaget uppställt som krav för det arbetet. När det gäller arbetet i ”kontrollen” kommer den arbetstagare som arbetar där i dag att gå i pension till sommaren. Det går att lära sig det arbetet på kort tid utan längre produktionsvana.

Arbetsgivarparterna

Protokollet från den centrala förhandlingen den 28 februari 2005 avslutas entydigt med orden: ”Den centrala förhandlingen avslutades.” Det finns inte något som helst förbehåll eller antydning om att ajournering skett. Att det av protokollet framgår att parterna i och för sig skulle fortsätta att diskutera ärendet M.E. efter den centrala förhandlingens avslutande förändrar inte saken. En sådan hantering av ett förhandlingsärende är inte ovanlig. Bevisbördan i ett fall som detta måste åvila den som påstår att ajournering har beslutats.

Skäl

Arbetsgivarparterna har till stöd för sitt yrkande om interimistiskt förordnande i första hand gjort gällande att förbundets yrkande om ogiltigförklaring av bolagets uppsägning av M.E. är preskriberat enligt 40 och 42 §§ anställningsskyddslagen.

Prövningen enligt 34 § tredje stycket anställningsskyddslagen är normalt inskränkt till frågan om det föreligger saklig grund för uppsägning. Arbetsdomstolen har emellertid slagit fast att en arbetsgivare, vid tvist om en uppsägnings giltighet, kan utverka ett interimistiskt förordnande enligt 34 § tredje stycket anställningsskyddslagen om anställningens upphörande även på den grunden att ogiltighetstalan är preskriberad (se AD 1988 nr 120).

Enligt 40 § första stycket anställningsskyddslagen skall den som avser att yrka ogiltigförklaring av en uppsägning underrätta arbetsgivaren om detta senast två veckor efter det att uppsägningen skedde. Av tredje stycket i samma bestämmelse framgår vidare att den som vill väcka talan om ogiltigförklaring skall göra detta inom två veckor efter det att tiden för underrättelse gått ut. Om det inom underrättelsetiden har påkallats förhandling i tvistefrågan enligt medbestämmandelagen eller med stöd av kollektivavtal skall talan i stället väckas inom två veckor efter det att förhandlingen avslutades. Av 42 § anställningsskyddslagen framgår att arbetstagaren har förlorat sin talan, om någon av de angivna tidsfristerna inte har iakttagits. Industrifacket väckte talan i detta mål den 25 april 2005. Det synes vara ostridigt att preskriptionstiden för väckande av talan med en tillämpning av 40 och 42 §§ anställningsskyddslagen löpte ut redan den 14 mars 2005 för det fall den centrala tvisteförhandlingen rörande uppsägningen av M.E. avslutades den 28 februari 2005.

Förbundet har emellertid bestritt att ogiltighetstalan skulle vara preskriberad och anfört att den centrala tvisteförhandlingen som hölls den 28 februari 2005 ajournerades såvitt avsåg uppsägningen av M.E. och avslutades först den 12 april 2005. Arbetsgivarparternas ståndpunkt är att förhandlingen avslutades den 28 februari 2005 även i den del som avsåg uppsägningen av M.E. och att rätten till talan därmed har gått förlorad.

Enligt 16 § tredje stycket medbestämmandelagen skall, om parterna enas om att en förhandling skall anses avslutad vid en viss tidpunkt, den tidpunkten

bilda utgångspunkt för tidsberäkningen. Av AD 1980 nr 33 framgår vidare att ett justerat förhandlingsprotokoll, i vilket anges att förhandlingen har avslutats, har stor bevisverkan.

Förbundet har till stöd för sin uppfattning om vad som avhandlades vid förhandlingen den 28 februari 2005 åberopat vittnesattester från ombudsmannen I.Ö.K., avdelningsombudsmannen T.H. och klubbordföranden L.E. samt en dagboksanteckning av I.Ö.K. daterad den 7 mars 2005. Av de uppgifter som lämnats av I.Ö.K., och som till viss del stöds av vad T.H. och L.E. uppgett, har framkommit bl.a. följande. Vid förhandlingen den 28 februari 2005 ville bolagets personalchef B.L. kontakta försäkringskassans handläggare och bad därför att förhandlingen skulle ajourneras i den del som avsåg M.E:s uppsägning. A.H. och I.Ö.K. kom överens om att ett rehabiliteringsmöte skulle hållas och att förbundet skulle återkomma till övriga delar av ärendet efter mötets genomförande och resultatet av detta. Den 4 mars 2005 träffades A.H. och I.Ö.K. i en annan förhandling och kom då överens om att de den 13 april 2005 skulle fortsätta förhandlingen om uppsägningen av M.E. Efter det rehabiliteringsmöte som ägde rum den 6 april 2005 skickade I.Ö.K. den 11 april 2005 ett e-mail till A.H. angående förbundets konkreta krav och förslag till lösning av tvisten. A.H. ställde in den fortsatta centrala förhandlingen vid ett telefonsamtal med henne den 12 april 2005, först med hänvisning till att inget nytt framkommit vid rehabiliteringsmötet, senare under påståendet att den centrala förhandlingen avslutades den 28 februari 2005. Det är först genom telefonsamtalet med A.H. som det stått klart att det inte skulle bli någon fortsättning på den ajournerade förhandlingen. Den 13 april 2005 ringde I.Ö.K. åter upp A.H. och fick ett jakande svar på sin fråga om det var korrekt uppfattat att arbetsgivarsidan ansåg att förhandlingen avslutades den 28 februari 2005.

Arbetsgivarparterna har till stöd för sin uppfattning åberopat vittnesattester från förhandlaren A.H. och bolagets personalchef B.L. Av A.H:s och B.L:s uppgifter har framkommit sammanfattningsvis följande. Bolaget uppgav vid förhandlingen den 28 februari 2005 att det var berett att ordna ytterligare ett rehabiliteringsmöte för att undersöka situationen för M.E. Bakgrunden till detta var att arbetsgivarsidan ansåg att genom ett möte med försäkringskassan skulle bolaget få stöd för sin ståndpunkt och eventuella tveksamheter undanröjas. Det bestrids att parterna var överens om att ajournera förhandlingen. A.H. har vidare uppgett att sedan förhandlingen avslutats den 28 februari 2005 återkom I.Ö.K. till honom per e-mail och telefon och krävde att ärendet skulle återupptas, vilket han hela tiden avvisade.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

I målet är ostridigt att parterna vid den centrala tvisteförhandlingen den 28 februari 2005 enades om att ett rehabiliteringsmöte skulle äga rum avseende M.E. och att parterna skulle ha ytterligare kontakt med anledning av vad som framkom vid detta möte. Det är emellertid, enligt Arbetsdomstolens mening, inte möjligt att av det förhållandet att viss ytterligare utredning avseende M.E:s arbetsförmåga skulle inhämtas efter den 28 februari 2005 dra slutsatsen att förhandlingen skulle fortsätta. Ytterligare utredning i ärendet kunde ju läggas fram vid fortsatta kontakter av informellt slag mellan parterna eller genom ett återupptagande av den centrala förhandlingen (jfr AD 1991 nr 5).

Det kan här tilläggas att en helt annan sak är att kontakter mellan parter i form av förlikningsförhandlingar efter avslutad förhandling i vissa fall har ansetts innebära att en förlängning av preskriptionsfristen medgetts (se AD 2002 nr 64 och 2005 nr 27 samt där anförda rättsfall). En sådan situation är det inte fråga om i detta fall. Vad som här är tvistigt är vid vilken tidpunkt den centrala förhandlingen avslutades.

Det kan konstateras att de uppgifter om att förhandlingen ajournerades den 28 februari 2005 som lämnats av I.Ö.K., T.H. och L.E. motsägs av vad A.H. och B.L. uppgett. Mot de förstnämndas uppgifter står även innehållet i det förhandlingsprotokoll, som är daterat den 28 februari 2005, och som upprättats av A.H. Av protokollet framgår att förhandlingen hade tillkommit på Industrifackets begäran och ”rörde ogiltigförklaring av uppsägning samt påstått brott mot kollektivavtal.” Arbetstagaridans förslag till lösning av tvisten finns antecknat, bl.a. nytt rehabiliteringsmöte, arbetsprövning och ett återtagande av uppsägningen. Det noteras vidare att arbetsgivarsidan accepterade att ordna ett rehabiliteringsmöte, och skulle i övriga delar återkomma ”efter mötets genomförande och resultatet av detta.” Avslutningsvis har i protokollet antecknats: ”Den centrala förhandlingen avslutades.” Protokollet har justerats av B.L. och I.Ö.K. utan angivande av datum.

Enligt Arbetsdomstolens mening innebär utformningen av protokollet att arbetsgivarsidan på ett klart och entydigt sätt angett att dess uppfattning var att förhandlingen avslutades den 28 februari 2005. Mot den bakgrunden har det ålegat förbundet att i samband med att justering av protokollet på något sätt reagera om förhandlingen enligt förbundets mening i själva verket inte var avslutad. Så har dock inte skett, utan I.Ö.K. justerade protokollet utan någon justeringsanmärkning.

En samlad bedömning av utredningen på målets nuvarande stadium leder enligt Arbetsdomstolens mening till slutsatsen att den centrala förhandling som ägde rum den 28 februari 2005 inte ajournerades avseende uppsägningsfrågan, vilket innebär att förhandlingen får anses ha avslutats nämnda dag. Vid sådant förhållande framstår det som mer eller mindre klart att förbundets talan om ogiltigförklaring av uppsägningen av M.E. är preskriberad.

Arbetsgivarparternas yrkande om interimistiskt förordnande skall därför bifallas.

Slut

Arbetsdomstolen förordnar för tiden intill dess tvisten slutligt har avgjorts eller annat förordnas att M.E:s anställning skall upphöra vid uppsägningstidens utgång, eller, för det fall uppsägningstiden redan löpt ut, vid utgången av dagen för detta beslut.

Ledamöter: Inga Åkerlund, Maria Nygren och Jörgen Andersson. Enhälligt.

Sekreterare: Annica Hellström